

Un 30% dels pares que acudeixen a la consulta arriben a l'embaràs

► Un total de 557 parelles han aconseguit assolir la gestació després de visitar la consulta d'esterilitat del Servei d'ASSIR del Baix Llobregat Centre

DdG BARCELONA

■ Els experts han assegurat que, des de 2011, un total de 557 parelles de l'àrea de Cornellà, Sant Feliu de Llobregat i Sant Boi de Llobregat que han visitat la consulta d'esterilitat del Servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) del Baix Llobregat Centre han aconseguit contraure l'embaràs sense necessitat d'acudir a centres de reproducció assistida. Aquesta xifra representa el 30% de les 2.051 parelles que durant aquests sis anys han assistit a la consulta, fet que porta als experts a concloure que un bon tractament d'esterilitat a l'Atenció Primària pot donar resultats satisfactoris.

Assolir els objectius amb els mètodes que ofereix la consulta d'esterilitat del Baix Llobregat significa un gran pas, ja que haver de recórrer a centres de reproducció assistida comporta una major inversió de temps, alts costos i moltes angoixes al darrere. Quan les parelles assisteixen a la unitat, els experts els ofereixen informació, assessorament i un estudi hormonal, funcional i orgànic amb el fi de conèixer les causes de la seva problemàtica. En funció dels resultats que s'obtinguin, el següent pas consisteix a orientar en el diagnòstic i també recomanar alguna teràpia concreta a començar de manera immediata, com ara

Doctors del centre ASSIR del Baix Llobregat Centre. DdG

l'estimulació ovàrica. Si tots aquests procediments no funcionen i es requereixen actuacions de reproducció assistida, les parelles es deriven a les unitats específiques de Reproducció Humana Assistida (RHA).

S'estima que entre un 8 i un 15% de les parelles en edat reproductiva pateixen esterilitat i, aproximadament un 40% d'aquestes, realitzaran un tractament de RHA. Es considera que es pateix esterilitat quan hi ha una incapacitat de concebre de forma natural després d'un any de relacions sexuals sense mètodes anticonceptius. Amb els resultats a la mà i després de sis anys de rodatge, es preveu

que aquest model de consulta d'esterilitat s'implanti a tota l'Atenció Primària Costa de Ponent, amb cinc noves unitats.

Observacions destacades

La consulta ha recollit algunes dades rellevants al voltant de l'esterilitat. En primer lloc, des de 2011 hi ha hagut una demanda creixent que ha passat de 100 a 400 visites anuals. En segon lloc, els experts asseguren que la incapacitat per concebre afecta per igual a l'home que la dona: un 30% de les esterilitats són a causa de la dona, l'altre 30% a causa de l'home, un 20% per causa de tots dos i el 20% restant és d'origen desconegut.

Estimuladors elèctrics ajuden a respirar persones tetraplègiques de forma autònoma

► A Espanya, només practiquen la tècnica l'Institut Guttmann i l'Hospital de Can Ruti, tot i que ja està inclosa en els serveis del CatSalut

ACN BARCELONA

■ Les persones amb una lesió medullar greu necessiten habitualment estar connectats a un aparell de ventilació mecànica, degut a la paràlisi dels músculs que intervenen en la respiració. Ara, però, és més a prop la possibilitat que aquestes persones puguin respirar per elles mateixes, gràcies a una tècnica d'estimulació elèctrica del diafragma. A l'estat espanyol, l'operació només la fa un equip de l'Institut Guttmann i l'Hospital de Can Ruti.

La intervenció consisteix en la implantació d'un marcapàs diafragmàtic connectat a un controlador extern mitjançant una laparoscòpia. L'aparell provoca la contracció del múscul i permet la retirada del suport mecànic extern. El projecte arriba als deu anys, condicionat pels elevats costos econòmics, però a partir d'ara l'operació s'inclou al catàleg de serveis del CatSalut, fet que permetrà intervenir i millorar la qualitat de vida de molts més pacients. En Rafa Jurado és un dels darrers pacients de l'Institut Guttmann a qui s'ha implantat un marcapàs diafragmàtic. El van operar el 29 de juny, just un any

després de l'accident que el va deixar tetraplègic. Té divuit anys, és de Rubí i va patir una important lesió cervical en caure d'un gronxador. Durant tot un any ha necessitat ventilació mecànica per respirar, però ara albira un futur ben diferent gràcies a l'implant de l'estimulador elèctric. «És un alleujament perquè al principi em deien que era impossible que pogués menjar, parlar o respirar sol. El primer dia em vaig emocionar», confessa el noi. La mare del jove, Conchi Muñoz, assegura que la família viu «en un núvol».

La intervenció ha consistit en la col·locació de 4 elèctrodes en la cada hemidiafragma, connectats posteriorment a un controlador extern. L'operació es fa mitjançant una laparoscòpia, que és una tècnica molt poc invasiva que permet una ràpida recuperació del pacient després de la cirurgia. En aquest sentit, el responsable del programa d'implant de marcapàs diafragmàtics de l'Institut Guttmann i l'Hospital de Can Ruti, Francesc Xavier Curià, destaca els avenços dels darrers anys i assegura que l'èxit de les darreres operacions demostren el bon funcionament d'aquests aparells.

Problemes en la còpia d'ADN causen els canvis hereditaris

► Els científics han descobert que la causa està relacionada amb un mecanisme responsable de silenciar gens

DdG BARCELONA

■ El Centre de Regulació Genòmica (CRG), en col·laboració amb l'Institut de Recerca Contra la Leucèmia Josep Carreras (IJC) i l'Institut de Recerca Germans Trias i Pujol (IGTP) han desenvolupat un estudi que demostra que la replicació defectuosa de l'ADN pot causar importants canvis epigenètics que es podrien heretar

fins a cinc generacions. L'equip liderat per Ben Lehner, primer investigador de l'estudi i professor ICREA, també ha aconseguit identificar l'element responsable d'aquestes alteracions, l'heterocromatina, la funció de la qual és vetllar per mantenir en silenci els gens que han de romandre inactius.

Aquesta funció es modifica quan s'introdueixen errors en el procés de còpia del material genètic en la divisió cel·lular, encarregada de renovar les cèl·lules dels òrgans i els teixits de l'organisme. El projecte, realitzat amb

racions epigenètiques al llarg del genoma estableixen nous estats d'expressió dels gens. Aquesta observació mostra com l'expressió dels gens en dos individus podria variar només per l'estrès que van patir els seus progenitors unes quantes generacions abans.

Conclusions destacades

Ben Lehner, a tall de conclusió confessa: «Esperem que el nostre treball canviï la forma com entenem l'impacte de l'estrès en la replicació durant el desenvolupament embrionari o la proliferació d'un tumor així com en la seva herència al llarg de les generacions».

Cinquanta-set càncers de mama detectats de forma precoç

► Van participar a Lleida en el programa de cribratge fet l'any passat un total de 12.442 dones de la regió lleidatana

ACN LLEIDA

■ El Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama (PDPCM) va ajudar a detectar de manera precoç un total de 57 càncers a la Regió Sanitària Lleida el 2016. Es tracta d'un programa inclòs al Pla director d'oncologia i una de les línies estratègiques d'actuació del Pla de Salut territorial de Lleida. Un total de 16.588 dones d'entre 50 i 69 anys sense patologia mamària de la Regió Sanitària de Lleida van ser invitades

al PDPCM el 2016, de les quals 12.442 es van realitzar una mamografia de cribratge, el que va representar el 75,01% del total de convidades a la prova.

Davant la sospita de malignitat, l'any 2016 es van derivar 125 dones a la Unitat Funcional de Mama (UFM) de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV) on un equip multidisciplinari de professionals sanitaris va valorar les imatges. D'aquestes dones enviades a la UFM, 57 han estat diagnosticades de càncer de mama, dada que representa una taxa de 4,77 càncers per cada mil dones cribrades, xifra que, seguint les tendències de la resta de Catalunya i de l'Estat espanyol, s'està estabilitzant.